

21. Støtter dere forslaget om å fastsette tre prosentsatser på hhv. 5, 8 og 11 prosent? Hvis nei, utdyp gjerne hvorfor.

Ja

Nei

Vet ikke

I «Avtale om styring og finansiering av barnehager» fra november – som også i sin helhet er limt inn i innstillingen fra utdannings- og forskningskomiteen – er differensiering av pensjonstilskudd omtalt. Der heter det at den *«høyeste satsen skal fastsettes slik at den sikrer at ansatte i private barnehager skal kunne ha tilsvarende vilkår i sine pensjonsavtaler som ansatte i kommunale barnehager»*.

I Telemarksforskings årlige rapport om kostnader i barnehagene fremgår det at private [barnehager med en blanding av hybrid- og ytelsespensjon i 2023 hadde brutto pensjonskostnader på 14 prosent](#). Etter fratrekk av ansattes andel gir dette barnehagene en pensjonsutgift på i gjennomsnitt 12 prosent.

Når PBL, det klart største tariffområdet i den private delen av barnehagesektoren, fra 2026 har avtalt ny AFP i Fellesordningen, med ytelser lik den nye offentlige AFP, vil pensjonskostnadene i deres barnehager øke ytterligere (cirka 2 prosentpoeng).

Hvis den høyeste satsen over tid skal dekke pensjonsutgifter for ordninger etter bransjestandard, er 11 prosent for lavt, gitt bestillingen fra partiene bak barnehageforliket.

Tall fra PBL viser at et betydelig flertall av de private barnehagene i dag har lavere pensjonspåslag enn pensjonsutgifter.

For vår kommune er det viktig at mest mulig av kommunens ressurser brukes på tjenesteproduksjon og minst mulig på byråkrati. En for lav sjablong på pensjonstilskudd vil føre til et stort antall søknader, med risiko for klage- og konfliktsaker.

Et mer riktig nivå på prosentsatsene vil gi bedre bruk av offentlige ressurser.

Vår kommune forutsetter imidlertid at staten kompenserer kommunene for de økte utgiftene dette medfører.

23. Støtter dere forslaget om en søknadsordning der barnehager som samlet over de tre siste årene har mer enn 5 prosent høyere utgifter til pensjon enn det de får dekket etter hovedregelen, får dekket utgiftene som overstiger 5 prosent? Hvis nei, utdyp gjerne hvorfor.

Ja

Nei

Vet ikke

For vår kommune er barnehageansatte like mye verdt, enten de jobber i kommunale eller private barnehager.

En fungerende søknadsordning må sikre at private barnehager, på samme måte som kommunale barnehager, får dekket sine årlige pensjonskostnader. Forslaget sikrer ikke at de private barnehagene får dekket sine pensjonskostnader, verken årlig eller over tid.

Forslaget legger dermed ikke til rette for likebehandling av private og kommunale barnehager, bidrar ikke til forutsigbarhet for private barnehager og oppfyller heller ikke til å oppfylle Stortingets anmodningsvedtak fra juni 2025 der det heter «*Stortinget ber regjeringen innføre en ny søknadsordning for pensjonstilskudd for private barnehager. Søknadsordningen må være forutsigbar, med tydelig regelverk, ha et rimelig tak og være utformet slik at barnehagene får dekket dokumenterte pensjonskostnader.*»

24. Støtter dere at kommunens plikt til å dekke barnehagens pensjonsutgifter etter søknadsordningen begrenses oppad til 13 prosent av pensjonsgivende lønn i barnehagen? Hvis nei, utdyp gjerne hvorfor.

Ja

Nei

Vet ikke

For vår kommune er det et helt grunnleggende prinsipp at ansatte i barnehagesektoren skal sikres likeverdige pensjonsavtaler uavhengig av om de arbeider i private eller kommunale barnehager.

Kommunale barnehager har de senere årene gjerne hatt pensjonskostnader på om lag 20 prosent av pensjonsgivende lønn. En søknadsordning for private barnehager som begrenses oppad til 13 prosent av barnehagens pensjonsgivende lønn vil ha liten nytte for private barnehager som etterstreber likeverdige pensjonsavtaler for sine ansatte.

Pensjonsutgiftene i barnehager med ansatte både på ytelsespensjon og hybridpensjon vil helt naturlig variere fra år til år. Dette må søknadsordningen ta høyde for.

Vårt forslag er at private barnehager kan søke om å få dekket pensjonsutgifter oppad begrenset til kommunens egne pensjonskostnader per årsverk i barnehagene.

Det er samtidig en klar forutsetning at kommunene fullt ut kompenseres for merkostnadene dette påfører kommunene.

31. Støtter dere forslaget om å videreføre nivået på dagens kapitaltilskudd i det nye eiendomstilskuddet? Hvis nei, utdyp gjerne hvorfor.

Ja

Nei

Vet ikke

Barnehagesektoren er en moden sektor bestående av mange aldrende bygg som har behov for større rehabiliteringer som krever lånefinansiering. Når målet med eiendomstilskuddet er at det skal kompensere for rimelige eiendomskostnader knyttet til å eie barnehagebygg, så kan ikke dette kun være tuftet på et øyeblikksbilde av hvor høye direkte kostnader private barnehager har akkurat nå, eller har hatt de siste årene.

Private barnehager har de senere år opplevd mer krevende økonomi. Marginene i sektoren er svært lave, og hvert år går fire av ti barnehager med underskudd. Barnehagene har derfor vært tvunget til å tilpasse bygningskostnadene til inntektene, noe som igjen har ført til et massivt etterslep på nødvendige bygningsmessige tiltak. I kostnadsbildet må det hensyntas at barnehagene har behov for å bygge opp en kapitalbase for å ivareta både kortsiktige og langsiktige rehabiliteringsbehov.

Et fremtidig eiendomstilskudd må i tillegg legge til rette for at private barnehager, også i fremtiden, kan være en del av løsningen i kommuner med behov for nyetableringer. Dersom et nytt eiendomstilskudd ikke er romslig nok til at også private barnehager kan klare å finansiere sine prosjekter, vil all etablering i privat regi stoppe opp. Det vil både være et tap for kommunene, barna, familiene og samfunnet – i tillegg til at det kan bety begynnelsen på slutten for en privat barnehagesektor som i mange år har vært en berikelse for samfunnet.

Det er med andre ord viktig at det gjøres en fullstendig kartlegging av hva kapitalkostnadene er for en barnehage som skal være bærekraftig finansiert gjennom sitt livsløp. Denne kartleggingen må på plass før myndighetene kan fastsette et rimelig (og forsvarlig) nivå på eiendomstilskuddet.

Det forutsettes at kommunene fullt ut kompenseres for de merkostnadene

Legg til generell kommentar

Kunnskapsdepartementets forslag til ny finansieringsforskrift for private barnehager bryter på vesentlige punkter med bestillingene fra et bredt flertall på Stortinget. Noen av forslagene vil legge til rette for mer effektiv bruk av samfunnets midler og gi økt forutsigbarhet både for kommunene og de private barnehagene. Andre av forslagene vil imidlertid ha så negative effekter på sektoren at det kan true barnehagenes evne til å tilby barnehageplass til alle familier som har rett til det.

Særlig vil vi trekke frem departementets forslag til finansiering av pensjon, herunder ny søknadsordning for dekning av kostnader som overstiger pensjonstilskuddet.

Forslaget er i strid med barnehageforliket fra mai 2025. Det er i strid med Stortingsflertallets klokkeklare bestilling fra juni 2025. Og gjennom forslaget gir Kunnskapsdepartementet et uheldig signal til ansatte i private barnehager om at de ikke fortjener like gode pensjonsvilkår som ansatte i kommunale barnehager.

Private barnehager flest har lange tradisjoner for å tilby sine ansatte lønns- pensjons- og arbeidsvilkår som samlet sett er like gode som ordningene i offentlig sektor. Dette har i alle år vært en forutsetning for private barnehagers evne til å utvikle tjenester av høy kvalitet, til beste for barn, familier, ansatte og samfunnet som helhet.

Men konkurransedyktige ordninger har en pris. Det må et nytt regelverk ta høyde for.

I Hurdalsplattformen fra 2021 ga den påtroppende Støre-regjeringen tydelige signaler om at man ønsket å innføre *«krav om at ansatte i private barnehager skal ha lønns- og arbeidsvilkår på linje med ansatte i offentlige barnehager»*.

Med disse forslagene svekker regjeringen private barnehagers evne til å oppfylle et slikt krav.